

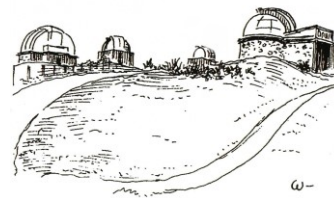
Brorfelde Astronomiske Vennekreds

Observator Gyldenernes Vej 13

Brorfelde, 4340 Tølløse

web@brorfelde.eu

www.brorfelde.eu

10. årgang nr. 9

Nattehimlen september 2022

Jupiter i infrarødt lys fanget af James Webb Space Telescope. Billede krediteret: NASA, NASA, ESA, CSA, Jupiter ERS Team; billedbehandling af Ricardo Hueso og Judy Schmidt.

Brorfelde Astronomiske Vennekreds

Observator Gyldenernes Vej 13

Brorfelde, 4340 Tølløse

web@brorfelde.eu

www.brorfelde.eu

10. årgang nr. 9

Stjernebillederne Skorpionen og Skytten har bevæget sig vest på, de tiltagende nætter gør dem tilgængelige lidt endnu. Det betyder, at vi stadig vil se den mest stjernerige del af Mælkevejen lidt endnu, før den går ned for i år. I øst bevæger de relative stjernefattige stjernebilleder Pegasus, Stenbukken og den Sydlige Fisk sig ind i synsfeltet tillige med hundreder af galakser, der er tilgængelige med et lille teleskop. Det sidstnævnte stjernebilledes enlige klare stjerne, Formalhaut, lyser alene på den sydlige himmel det meste af natten. Også i september klarer Mars og Saturn op, Jupiter og Neptun når opposition, og det zodiakale lys dukker op på morgenhimlen synligt for observatører, der befinder sig på afstand af byens lys.

3. september 2022. Månen i første kvarter 18:08 UTC.

5. september. Venus står op omkring 1° fra Regulus lavt på den nordøstlige horisont før solopgang. En håndkikkert kan hjælpe til at få parret til stå tydeligt i tusmørket. Venus, der er på vej til konjunktion med Solen, overstråler Regulus mere end 100x.

7. september. Mars og Aldebaran befinder sig omkring 4° fra hinanden i det tidlige morgengry. Med størrelsesklasse -0.2 , lyser Mars mere end Aldebaran med størrelsesklasse $+0.9$, selv om den har et lignende gulorange skær.

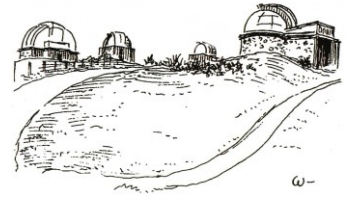
Brorfelde Astronomiske Vennekreds

Observator Gyldenernes Vej 13

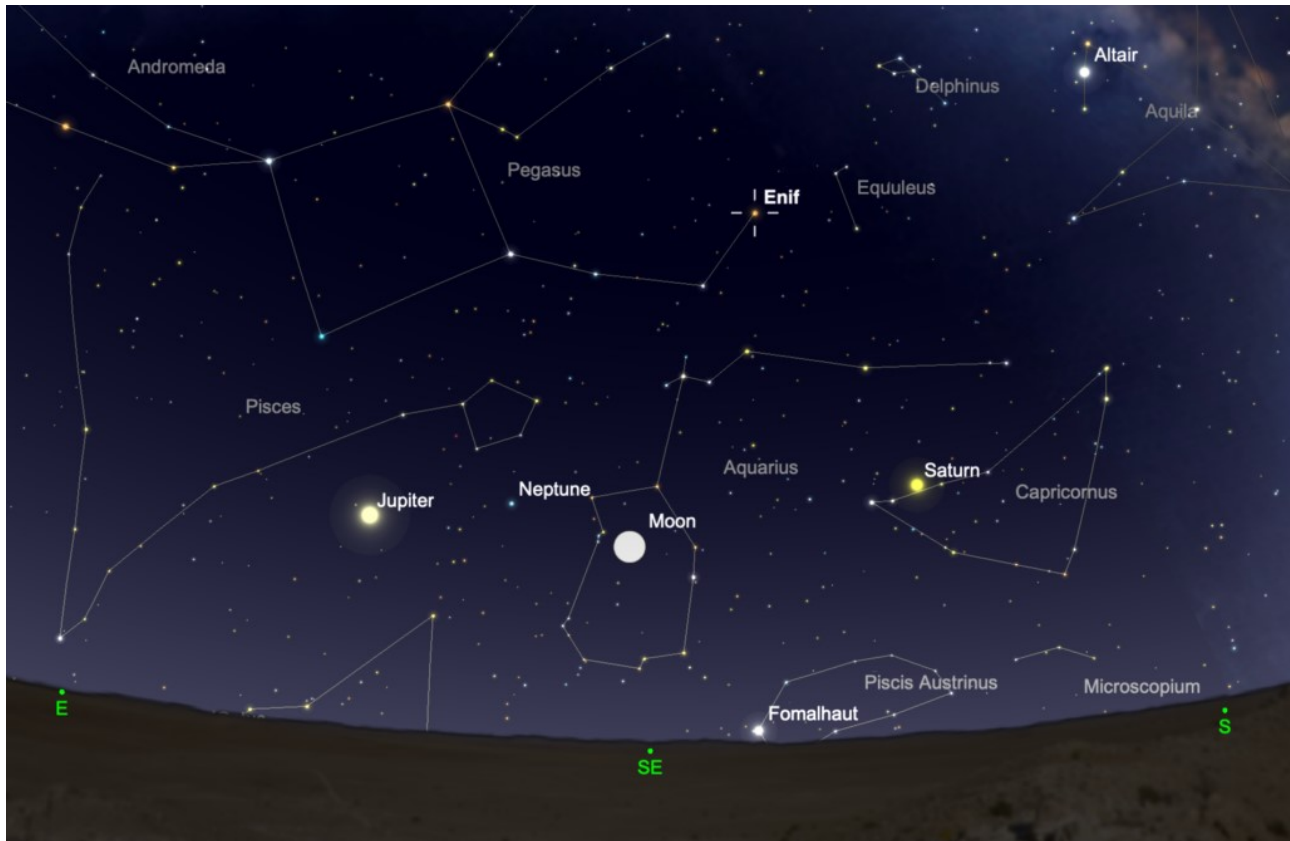
Brorfelde, 4340 Tølløse

web@brorfelde.eu

www.brorfelde.eu

10. årgang nr. 9

Månen står mellem Saturn og Jupiter 9. september 2022.

9. september. En stor Måne står halvvejs mellem Jupiter og Saturn i sydøst i de tidlige aftentimer. Jupiter er nu ekstremt klar på sin vej til opposition senere på måneden, langt klarere end nogen stjerne. Saturn forbliver i den østlige del af Stenbukken en måned efter opposition og lyser med størrelsesklasse +0.4. Planeten forbliver et imponerende syn i et teleskop.

10. september. Fuldmåne 09:59 UTC

11. september. Månen, lige efter fuldmåne, befinder sig 2° til 3° syd for Jupiter i løbet af natten.

Brorfelde Astronomiske Vennekreds

Observator Gyldenernes Vej 13

Brorfelde, 4340 Tølløse

web@brorfelde.eu

www.brorfelde.eu

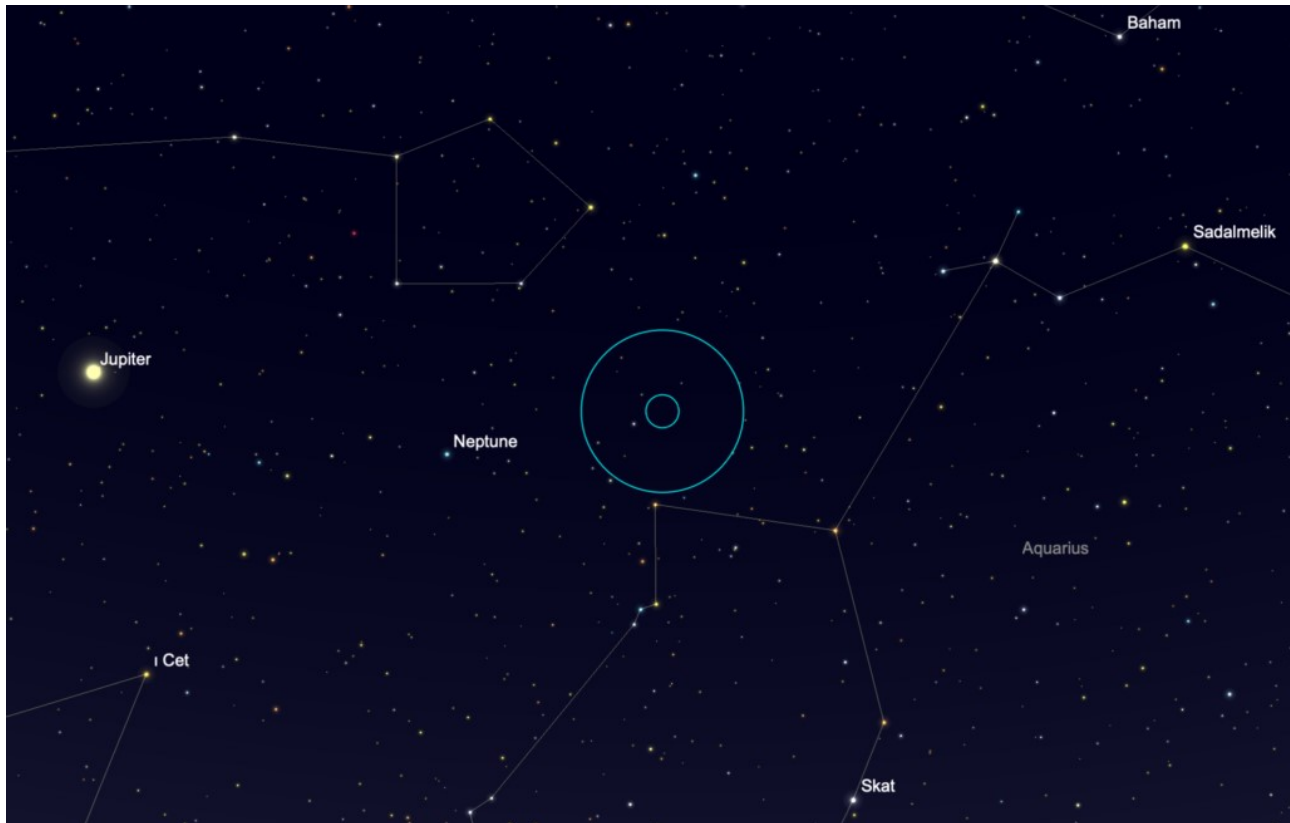
10. årgang nr. 9

Den aftagende Måne og Mars nær Plejaderne og Hyaderne tidligt om morgenen 15. september 2022.

15. september. På den tidlige morgenhimmel står Månen op sammen med Mars og Plejaderne og Hyaderne, de to stjernehebe.

15.-30. september. Mælkevejens bue deler himlen midt på aftenen og giver en god mulighed for fotografering eller god gammeldags visuel observation med en mørk himmel, da Månen er af vejen den sidste halvdel af måneden. Galaksens plan ser ud til at danne en ret vinkel fra den sydvestlige horisont i Skytten, henover hovedet gennem stjernebilledet Svanen, buen gør så mod den nordøstlige horisont i retning mod det opstigende stjernebillede Kuschen.

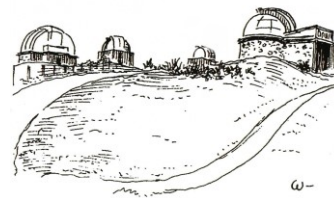
Neptun ved opposition 16. september. Den cyanfarvede cirkel spænder over 5. grader.

16. september. Neptun når opposition i stjernebilledet Vandmanden lige over grænsen med Fiskene. Se den fjerne isgigant omkring 8° syd for centrum i Fiskenes cirkel og 11° vestsydvest for den meget klare Jupiter. Ved størrelsesklasse +7.8 er Neptun synlig i en håndkikkert på en mørk himmel. Du har brug for et teleskop og højere opløsning for at se den lille blågrønne skive på $2.3''$. Med størrelsesklasse +13.5, er Neptuns største måne Triton indenfor visuel rækkevidde i et $10''$ eller større teleskop. Med et lille teleskop bestykket med et godt planetkamera kan man let få et snapshot af den isbelagte måne. Ved opposition står Neptun omkring 28.9 astronomiske enheder fra Jorden.

17. september. Månen i sidste kvarter 21:52 UTC

17.-30. september. I de næste par uger kan observatører på den nordlige halvkugle se det zodiakale lys på en meget mørk himmel omkring 90-120 minutter før solopgang på den nordlige halvkugle. Det hvide glødende kileformede lys ser ud til at gå op fra horisonten. Det zodiakale lys kaldes til tider for det "falske daggrø". Det er simpelthen sollys reflekteret i bittesmå støvpartikler i det indre solsystem.

20. september. En svindende Måne står op i øst blot 3° fra Pollux i Tvillingerne.

Det zodiakale lys set fra La Silla, Chile (credit: ESO).

21. september. Et tyndt månesejl står omkring 3° fra Bikuben, stjernehopen Messier 44 på den tidlige østlige morgenhimmel.

23. september. Solen krydser den himmelske ækvator på vej mod syd på ekliptika 01:04 UTC. Jævn døgn markerer den første dag i foråret på den sydlige halvkugle og den første dag i efteråret på den nordlige halvkugle.

23. september. Regulus af 1. størrelsesklasse står op tillige med Månen på den tidlige morgenhimmel før solopgang.

23. september. Merkur når nedre konjunktion, da den står mellem Jorden og Solen. Den kommer til syne på morgenhimlen tidligt i næste måned.

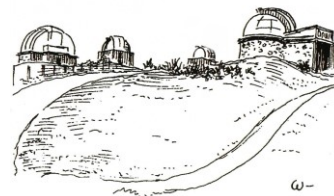
Brorfelde Astronomiske Vennekreds

Observator Gyldenernes Vej 13

Brorfelde, 4340 Tølløse

web@brorfelde.eu

www.brorfelde.eu

10. årgang nr. 9

26. september. Jupiter når opposition og står op i sydøst, når Solen går ned i vestnordvest. Planeten befinder sig i en afstand af omkring 593.6 million kilometer, det er tættest på Jorden siden 1963! Jupiter skinner med en blændende størrelsesklasse på -2.9 , klarere end noget andet på nattehimlen med undtagelse af Månen. Dens skive spænder over næsten $50''$. Den store planet befinder sig inden for 1 bueminut fra den himmelske ækvator, ideelt for observation på begge halvkugler. Jupiters fire største måner – de galilæiske måner – er også tydelige og størst nær opposition, og alle fire opløses i bittesmå skiver i et teleskop med moderat forstørrelse. Jupiter er vel placeret for observation resten af året, mens den bevæger ind på aftenhimlen.

Brian Ventrudo 01.09.2022

Oversat og bearbejdet af Tom Rosenquist Jensen 01.09.2022